

TARIM REFORMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

EYLÜL 2017

TARIM ARAZİLERİ DÜZENLEME VERİLERİ

TARIM REFORMU UYGULAMA ALANLARI

Tarım Reformu Genel Müdürlüğüne; 2002 yılında 16 ilde 47 ilçede 1288 uygulama alanında çalışmalar yürütülmekte iken; 01 Ocak 2015 itibariyle 59 ilde 261 ilçede 4271 uygulama alanında çalışmalar yürütülmektedir.

ARAZİ TOPLULAŞTIRMA ÇALIŞMALARI

Yıllar itibariyle toplulaştırma çalışmaları tamamlanan alanlara ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda verilmiştir.

YILLAR	ALAN (HEKTAR)
1961-2002	450.000*
2003-2014	4.532.785
TOPLAM	4.982.785

* Bu miktarın 320 000 hektarı mülga KHGM tarafından tamamlanmıştır.

Tarım Reformu Genel Müdürlüğüne 2010–2015 döneminde DSİ tarafından sulamaya açılacak alanlar başta olmak üzere ülke genelinde yaklaşık 5 milyon hektar alanda arazi toplulaştırma çalışması tamamlanmıştır.

GAP BÖLGESİNDE TOPLULAŞTIRMA VE DRENAJ ÇALIŞMALARI

Şanlıurfa, Diyarbakır, Gaziantep, Kilis, Batman, Mardin ve Adıyaman illerinde 2014 yılı sonu itibari ile 2 milyon 430 bin hektar alanda toplulaştırma çalışmaları tamamlanmıştır.

Bununla birlikte Harran Ovasında 41 Bin hektar alan başta olmak üzere GAP bölgesinde yüksek taban suyu ve çoraklaşma problemi olan 20 bin hektar alanda drenaj çalışmalarına başlanmış olup, 21 bin hektar alanda ise proje çalışmalarına devam edilmektedir.

ARAZİ DAĞITIM ÇALIŞMALARI

Yıllar itibariyle arazi dağıtımı tamamlanan alanlara ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda verilmiştir.

YILLAR	KÖY SAYISI	ÇİFTÇİ SAYISI	DAĞITILAN ARAZİ (HA)
2002 Yılına kadar	115	5.555	39.289
2014 Yılına sonuna kadar	180	14.159	93.519

Halen 39 köyde toplam 3.392 hektar hazine arazisinin dağıtım çalışmalarına devam edilmektedir.

ARAZİ KULLANIM PLANLAMASI ÇALIŞMALARI

Arazi Kullanım Planlaması çalışmalarını kapsamında;

2002 yılı sonuna kadar 353 bin hektar alanda çalışma tamamlanmıştır.

2010 yılı sonu itibariyle 1.783.679 hektar alanda çalışma tamamlanmıştır.

Halen 113.364 hektar alanda çalışmalar sürdürölmektedir.

ARAZİ DAĞITIM BEDELLERİ

Dağıtılan Hazine arazilerinin rayiç bedeli bir komisyon marifetiyle yapılmakta olup, Bedel takdirleri diğerk Kamu Kurum ve Kuruluşları ile Çiftçi Birlikleri (Tarım İl Müdürlüğü, Ticaret Odası, Ziraat Odası) verilerine göre tespit edilmektedir.

3083 Sayılı Kanunun Uygulama Yönetmeliğı gereğince borçlar, borçlandırma tarihinden itibaren ilk 4 yıl ödemesiz 10 yılda ve 10 eşit taksitte faizsiz olarak tahsil edilmektedir. Belirlenen bedele itiraz olduğı takdirde itirazlar dikkate alınarak 2. kez, hatta 3. kez farklı komisyonlarca değerlendirilmeye tabi tutulmaktadır.

GAP ALANI İÇERİSİNDEKİ MAYINLI VE GÜVENLİK ŞERİDİ ALTINDAKİ ARAZİLERİN DURUMU

Şanlıurfa iline bağlı Ceylanpınar, Akçakale, Suruç ve Birecik ilçeleri ve bu ilçelere bağlı 31 köy olmak üzere 71.742 dekar alan mayınlı alan olarak tespit edilmiştir. Bu alan Milli Savunma Bakanlığına tahsisli olup, tahsisin kaldırılması ve mayınların temizlenmesi halinde değerlendirilecektir.

ŞANLIURFA İLİ ARAZİ DAĞITIM ÇALIŞMALARI

- 1987-2002 yılı sonuna kadar; 94 köyde 234 bin dekar arazi 3.328 çiftçi ailesine dağıtılmıştır.
- 2003-2014 yılı sonuna kadar; 101 köyde 2.709 bin dekar arazi 4.304 çiftçi ailesine dağıtılmıştır.
- 2015 yılında Şanlıurfa ilinde 79 bin dekar arazide dağıtım çalışmaları devam etmektedir.

TARIM ARAZİLERİ DEĞERLENDİRME VERİLERİ

TOPRAK SINIFLARI TESPİT PROJESİ ÇALIŞMALARI

Muhtelif illerde olmak üzere; AT_TİGH Projesi kapsamında 2010 yılından 2017 yılı Ağustos ayı sonu ile toplam 5 808 006 Ha alanın Toprak Etüt ve Haritalama çalışmaları tamamlanmıştır. Temmuz ayı içerisinde;

Muhtelif illerde olmak üzere ihalesi tamamlanan AT ve TİGH Projeleri kapsamında yürütülen Toprak Sınıfları Tespit Projeleri ile ilgili arazi ve büro çalışmalarına devam edilmiştir.

Büyük Toprak Grupları Haritalarının revize edilmesine (iyileştirilmesine) yönelik çalışmaların, Sorunlu Tarım Alanlarının Tespiti ve İyileştirilmesi Projesi (STATİP) ile birleştirilerek tamamlanan çalışmalar kapsamında, 1/25000 ölçekli toprak haritaları (BTG), makro planlamaya (Ör. Çevre Düzeni Planı vb) uygun, istikşafı referans haritalar olup, bu haritaların altlık olarak kullanılmasına devam edilmiştir.

Arazi ve toprak kaynaklarının belirlenmesi, sınıflandırılması ve potansiyel yararlanma imkânlarının derecelendirilmesi amaçlarıyla, AT ve TİGH Projeleri kapsamında, ülkesel ölçekte toprak etüt ve haritalama çalışmaları için ulusal “Sayısal Toprak Veri Tabanı (STVT)” nın tamamlanan altyapısının kullanılması ve güncellenmesi çalışmalarına devam edilmiştir.

3083 sayılı Kanun kapsamındaki yerlerden gelen parsel bazında, 2 adet parsel için talepler değerlendirilmiş Arazi Kullanım Kabiliyet (AKK) Sınıfları tespit edilmiş olup, talep sahiplerine gönderilmiştir.

“5403 SAYILI TOPRAK KORUMA VE ARAZİ KULLANIMI KANUNU” NA GÖRE, TARIM DIŞI AMAÇLARLA ARAZİ KULLANIM TALEPLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ ÇALIŞMALARI

Bu Kanun çerçevesinde, Ağustos ayı içerisinde;

Valiliklerce verilen kararlara ve hazırlanan etüt raporlarına yapılan itirazların, Genel Müdürlüğümüz tarafından mahallinde incelenerek değerlendirilmesi çalışmalarına devam edilmiştir. Bu çalışmalarla ilgili olarak; toplam 8 ilde 12 adet itiraz dosyası değerlendirilmiş ve 3 ilde mahallinde yeniden incelemeler yapılmıştır. Ayrıca, 1 ilde eğitim verilmiştir.

Diğer taraftan; Kültür ve Turizm Alanları ile Uzun Devreli Gelişme Planları, Çevre Düzeni Planları, Yeni Enerji Yatırımları ile ilgili planlamalar ve diğer Bakanlıklar tarafından yapılan arazi planlamaları konularında, Bakanlığımız birimleri arasında koordinasyon sağlanarak, Bakanlığımız görüşlerinin ilgili Bakanlıklara ulaştırılması çalışmalarına, bunun yanı sıra, Ereyon ve Heyelan Lontraol amacına yönelik proje faaliyetleri kapsamındaki Orman ve Su İşleri Bakanlığı ile yapılan çalışmalara devam edilmiştir.

Ayrıca, söz konusu Kanun çerçevesinde yapılan tarım dışı amaçlı kullanım taleplerinin, Valilikler ve Bakanlığımız tarafından değerlendirilmesi çalışmalarına devam edilmekte olup, bu konu ile ilgili istatistikî bilgiler, aylık dönemler halinde İl Müdürlüklerimizden Daire Başkanlığımıza bildirilmektedir.

“3083 SAYILI SULAMA ALANLARINDA ARAZİ DÜZENLENMESİNE DAİR TARIM REFORMU KANUNU” NA GÖRE, YAPILAN TALEPLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ ÇALIŞMALARI

2010 yılından 2017 yılı Ağustos ayı sonuna kadar;

Uygulama alanlarında bulunan toplam 522 659 (da) alandan oluşan özel mülkiyetteki tarım arazilerine, tarım dışı amaçlarla kullanımlarına izin verilmiştir.

Uygulama alanlarında bulunan toplam 173 938 (da) alandan oluşan Hazine arazileri, Kamu Kurum ve Kuruluşlarına tahsis edilmeleri amacıyla Hazinenin tasarrufuna bırakılmıştır.

Uygulama alanlarında bulunan toplam 216 261 (da) alandan oluşan Hazine arazileri, satılmaları amacıyla Hazinenin tasarrufuna bırakılmıştır.

Uygulama alanlarında ve Şahıs mülkiyetinde bulunan toplam 114 219 (da) arazide vasıf değişikliği (cins tashihi) işlemleri yapılmıştır.

ARAZİ KULLANIM PLANLAMASI PROJESİ ÇALIŞMALARI

Arazi Topplulaştırma (AT) ve Tarla İçi Geliştirme Hizmetleri (TİGH) Projeleri kapsamında 2012 yılından 2017 yılı Ağustos ayı sonu itibariyle toplam 3 616 295 (Ha) alanda Toprak Puanı Hesabı ve Potansiyel Kullanım çalışmaları tamamlanmıştır.

İstanbul Şile ilçesine ait Arazi Kullanım Planlaması işi için teknik şartname hazırlanması çalışmaları yapılmıştır.

AT ve TİGH Projeleri kapsamındaki kontrol çalışmalarına ve çevre düzeni planları ile imar planlarına tarım görüşü oluşturma çalışmalarına devam edilmiştir.

TOPRAK VE SU ANALİZLERİ

Genel Müdürlüğümüz bünyesinde faaliyet gösteren Toprak ve Su Analiz Laboratuvarımızda 2010 yılından 2017 yılı Ağustos ayı sonuna kadar, toplam 29.335 adet toprak analizi yapılmıştır.

ZEMİN MEKANIĞI ANALİZLERİ

Genel Müdürlüğümüz bünyesinde faaliyet gösteren Zemin Mekaniği Laboratuvarımızda 2010 yılından 2017 yılı Ağustos ayı sonuna kadar, stabilize yol ve standart gölet malzemeleri olmak üzere toplam 708 adet analiz yapılmıştır.

TEŐKİLATLANMA VERİLERİ

TARIMSAL AMAÇLI KOOPERATİFLERİN SAYISI

TABİ OLDUĞU KANUN	KOOP. TÜRÜ	KOOP. SAYISI	ORTAK SAYISI
3476 S.K.deđiŐik 1163 S.K.	Tarımsal Kalkınma Koop.	7.175	772.898
3476 S.K. deđiŐik 1163 S.K.	Sulama Koop.	2.544	292.839
3476 S.K. deđiŐik 1163 S.K.	Su Ürünleri Koop.	555	31.024
3476 S.K.deđiŐik 1163 S.K.	Pancar Ekicileri Koop.	31	1.432.795
5330 S.K.deđiŐik 1581 S.K.	Tarım Kredi Koop.	1.625	939.998
TOPLAM		11.930	3.469.554

TARIMSAL AMAÇLI KOOPERATİF BÖLGE BİRLİKLERİNİN SAYISI

KOOP.BİRLİĞİ/ BÖLGE BİRLİĞİNİN TÜRÜ	KOOP. BİRLİĞİ SAYISI	ORTAK KOOP. SAYISI	ORTAK SAYISI
Köy-Koop. (Çok amaçlı)	14	1.454	174.737
Tarım	13	512	64.387
Hayvancılık	35	1.833	188.483
Ormancılık	18	968	116.258
Çay	5	41	66.516
Sulama	13	700	91.678
Su Ürünleri	16	216	13.181
Pancar Ekicileri	1	31	1.432.795
T.Kredi	16	1625	939.998
TOPLAM	131	7.330	3.088.033

TARIMSAL AMAÇLI KOOPERATİF MERKEZ BİRLİKLERİNİN SAYISI

KOOP.MERK.BİRLİĞİNİN ADI	MERK. BİRLİĞİ SAYISI	ORT. KOOP. BİRLİĞİ S.	ORT. KOOP. SAYISI	ORTAK SAYISI
Köy-Kalkınma ve Diğer T.A.Koop.Birlikleri Merkez Birliği	1	17	1.534	184.006
Tarım-Koop. Merkez Birliği	1	15	899	115.451
Hay-Koop. Merkez Birliği	1	35	1.938	201.381
Ormanlık Koop. Merkez Birliği	1	28	2.456	287.144
Çay Koop. Birlikleri Merkez Birliği	1	5	41	66.516
Sulama Koop. Merkez Birliği	1	13	1.138	150.051
Su Ürünleri Koop. Merkez Birliği	1	14	195	11.595
Tarım Kredi Koop.Merkez Birliği	1	16	1.625	939.998
TOPLAM	8	143	9.826	1.956.142

TARIMSAL ÜRETİCİ BİRLİKLERİ

Çeşitli ürün ve ürün gruplarında toplam **879** Üretici Birliği faaliyette bulunmaktadır.

TABİ OLDUĞU KANUN	ÜRÜN/ÜRÜN GRUPLARI	BİRLİK SAYISI	ÜYE ÇİFTÇİ SAYISI
5200 S.K.	Hayvansal Üretimle İlgili Üretici Birlikleri	572	321.301
5200 S.K.	Meyve Üretici Birlikleri	134	11.745
5200 S.K.	Sebze ve Süs Bitkileri Üretici Birlikleri	57	6.513
5200 S.K.	Tarla Bitkileri Üretici Birlikleri	56	4.971
5200 S.K.	Su Ürünleri Üretici Birlikleri	31	1.214
5200 S.K.	Organik Ürünler Üretici Birlikleri	29	2.399
TOPLAM		879	348.143

Ayrıca Süt, Kırmızı Et, Kanatlı Hayvan Eti, Yumurta, Bal, Meyve, Tarla Bitkileri, Su Ürünleri Yetiştiricileri ve Deniz Ürünleri Avcıları olmak üzere 9 adet Üretici Merkez Birliği mevcuttur.

ISLAH AMAÇLI YETİŞTİRİCİ BİRLİKLERİ

TABİ OLDUĞU KANUN	YETİŞTİRİCİ BİRLİĞİNİN TÜRÜ	BİRLİK SAYISI	ÜYE SAYISI
5996 S.K. (Mülga 4631 S.K.)	Damızlık Sığır	81	130.902
5996 S.K.(Mülga 4631 S.K.)	Damızlık Manda	24	6.237
5996 S.K.(Mülga 4631 S.K.)	Damızlık Koyun - Keçi	80	241.014
5996 S.K. (Mülga 4631 S.K.)	Tavuk	6	718
5996 S.K. (Mülga 4631 S.K.)	Arı	80	60.145
TOPLAM		271	439.016

Ayrıca; Damızlık Sığır Yetiştiricileri Merkez Birliği, Damızlık Manda Yetiştiricileri Merkez Birliği, Damızlık Koyun - Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği ve Arı Yetiştiricileri Merkez Birliği olmak üzere 4 türde Islah Amaçlı Yetiştirici Merkez Birliği mevcuttur.

KIRSAL KALKINMA VERİLERİ

KIRSAL KALKINMA YATIRIMLARININ DESTEKLENMESİ PROGRAMI

AMAÇ:

- Kırsal alanda gelir düzeyinin yükseltilmesi ile alternatif gelir kaynaklarının oluşturulması,
- Tarımsal pazarlama altyapısının geliştirilmesi,
- Tarımsal makine kullanılmasının artırılması,
- Gıda güvenliğinin güçlendirilmesi,
- Basınçlı sulama sistemlerinin yaygınlaştırılması,
- Yürütülmekte olan kırsal kalkınma projeleri etkinliklerinin artırılması,
- Kırsal toplumda belirli bir kapasitenin oluşturulması,
- Tarımsal üretim ve tarımsal sanayi entegrasyonunun sağlanması için küçük ve orta ölçekli işletmelerin desteklenmesi.

HİBE DESTEĞİ KONULARI

Ekonomik yatırımlar;

- Tarımsal ürünlerin işlenmesi, depolanması ve paketlenmesine yönelik;
  - Yeni yatırım tesisleri,
  - Kapasite artırımı ve teknoloji yenilenmesi,
  - Kısmen yapılmış yatırımların tamamlanması,
- Alternatif enerji kaynakları kullanan seralar,
- Jeotermal, Biyogaz, Güneş ve Rüzgar enerjisi üretim tesisleri
- Koyun, keçi ve manda ahır yapılarını desteklenir.

Makine Ekipman Destekleri;

- Alet ekipman alımları,
- Tarla içi sulama destekleri

EKONOMİK YATIRIM DESTEKLEMELERİ:

2005 yılında başlatılan program kapsamında bu güne kadar 9 etap halinde 5.561 proje desteklenerek bugüne kadar 1.191.634.009 TL. hibe desteği ödemesi yapılmıştır.

Ekonomik yatırım konularında yatırım tutarı ve destekleme oranı :

9.Etap Tebliğ (No:2014/43) 26.10.2014 tarih ve 28851 Sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. 10. Etap Tebliği (No:2015/16) 30.04.2015 tarih ve 29342 Sayılı Resmî Gazetede yayımlanmış olup çalışmalar devam etmektedir.

9. ve 10. Etap Ekonomik yatırımlar için proje başvurularında hibeye esas proje tutarı gerçek ve tüzel kişi ayrımı yapılmaksızın proje özelliğine göre 1.000.000-3.000.000.- TL. arasında değişmektedir.

Hibeye esas proje tutarının %50'sine hibe yoluyla destek verilir. Kalan %50'si oranındaki tutarı başvuru sahipleri kendi öz kaynaklarından temin etmekle yükümlüdür.

Proje bütçesi KDV hariç olarak hazırlanır.

MAKİNE EKİPMAN DESTEKLEMELERİ

2005 yılından buyana uygulanmakta olan Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı (KKYDP) kapsamında, 2007 yılından itibaren Makine Ekipman Alımlarının Desteklenmesi faaliyetleri de uygulanmaktadır. Program kapsamında 2007 yılından bugüne kadar 39 çeşit makine ekipmandan oluşan toplam 270.045 adet makine ekipman alımı desteklenmiş ve bu makine-ekipmanlara toplam olarak 1.121.180.847 TL hibe desteği verilmiştir.

2014 yılı için Makine Ekipman Alımlarının Desteklenmesi tebliği 10.05.2014 tarih ve 28996 Sayılı Resmî Gazetede yayımlanmıştır (Tebliğ No:2014/10). Makine ekipman ödemeleri yapılmış, eksik olan ödemelerle ilgili çalışmalar devam etmektedir.

KKYDP KAPSAMINDA SULAMA DESTEKLERİ

	PROJE SAYISI	HİBE (TL)	ALAN (DA)	ÜRETİCİ SAYISI
Tarla içi Sulama (Makine Ekipman)	8.896	128.018.907	560.649	8.896
T. Basınçlı Sulama (Ekonomik Yatırımlar)	630	98.951.562	281.225	55.653
Toplam	9.526	226.970.469	841.874	64.549

KIRSAL KALKINMA YATIRIMLARININ DESTEKLENMESİ PROGRAMI GENEL DURUM

		ADET	HİBE (TL)
2007-2013 Makine Ekipman Destekleri	Alet- Ekipman	261.149	993.161.940
	Tarla içi Sulama	8.896	128.018.907
Toplam		270.045	1.121.180.847
2005-2014 Tamamlanan Ekonomik Yatırımlar	Ekonomik Yatırımlar	4.931	1.092.682.056
	T. Basınçlı Sulama	630	98.951.953
Toplam		5.561	1.191.634.009
Desteklenen Projelere Ödenen Toplam Hibe			2.312.814.856 TL

ARAZİ ISLAHI VE SULAMA VERİLERİ

ARAZİ ISLAHINA YÖNELİK DRENAJ ÇALIŞMALARI

2009 yılında Harran Ovası'nda 55.000 Ha alanda başlayan Arazi Islahı çalışmaları, 2013 yılında ülke genelinde 74.750 Hektara ulaşmış olup; 2015 yılında eklenen ek sahalarla birlikte 90.250 Hektara ulaşan çalışmalar, 2016 yılında ihaleye çıkılan yeni işlerle birlikte 158.100 ha ulaşmıştır. Bugüne kadar bu alanın **83.552** Hektarlık kısmının arazi ıslahı tamamlanmış olup, **74.548** Hektarlık kısmında ise çalışmalar devam etmektedir.

BİREYSEL SULAMA MAKİNE VE EKİPMAN ALIMLARININ DESTEKLENMESİ ÇALIŞMALARI

KKYDP, Bireysel Sulama Makine ve Ekipman alımlarının desteklenmesi tebliği kapsamında 2016 yılı sonuna kadar toplam 13.537 projeye 288,50 Milyon TL. hibe desteği sağlanarak yaklaşık 1.085.736 dekar alanda basınçlı sulama sistemlerinin kurulumu sağlanmıştır. (2017 yılı Ağustos ayı için rakamlarda bir değişiklik yoktur.)

TARIMSAL ÇEVRE VE DOĞAL KAYNAK VERİLERİ

SULARDA TARIMSAL KAYNAKLI KİRLİLİĞİ ÖNLEME ÇALIŞMALARI

2008 yılında başlayan çalışmalar kapsamında, 20 mobil laboratuvar ile bu güne kadar 2.191 yeraltı 2.234 yerüstü suyu olmak üzere toplam 4.425 İstasyondan alınan numunelere ait 543.960 adet analiz sonucu NİBİS (Nitrat Bilgi Sistemi) girilmiş olup, bunların 453.120'si yüzey, 90.840'i yeraltı suyu numunelerine ait analiz sonuçlarıdır.

ORGANİZE TARIM VE HAYVANCILIK VERİLERİ

TARIMA DAYALI İHTİSAS ORGANİZE SANAYİ BÖLGELERİ PROJELERİ

Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgelerinin Kurulmasının amacı;

Bitkisel ve hayvansal üretimin ve bunlara dayalı sanayinin desteklenmesi, geliştirilmesi, ürünlerin paketlenmesi, işlenmesi, muhafaza edilmesi ile pazarlama yöntemleri konusunda teknik destek verilmesi, rekabet edebilirliğini artırıcı nitelikte sürdürülebilir, uygun ve kaliteli hammaddenin temini için tarım-sanayi entegrasyonunun desteklenmesi ve geliştirilmesidir.

Bitkisel ve Hayvansal üretimin yapıldığı işletmelerin, yeni teknolojileri uygulayabilen, yeterli büyüklükte, alt yapısı sağlanmış, uygun bölgelerde planlanarak, sağlıklı ve yeterli miktarda üretimlerinin sağlanmasını, daha iyi yetiştirme koşullarında kârlı bir işletmecilik sonucu üreticinin gelir ve refah düzeyinin yükseltilmesi, üretimin yeterli hale getirilmesi yanı sıra işletmede oluşan atık maddelerin yer altı sularına karışması ve çevre kirliliğinin oluşması önlenecektir.

- a) Diyarbakır (Besi) Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgesi; 188 ha alanda kurulan bölgede 15 bin büyükbaş hayvan kapasiteli, 91 adet besi işletmesi faaliyet gösterecek olup, sığır eti üretimi yapılacaktır.
- b) Amasya-Suluova (Besi) Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgesi; 90 ha alanda kurulan bölgede 9.650 büyükbaş hayvan kapasiteli, 57 adet besi işletmesi faaliyet gösterecek olup, sığır eti üretimi yapılacaktır.
- c) Ankara-Çubuk (Besi) Hayvancılık İhtisas Organize Sanayi Bölgesi; 255 ha alanda kurulan bölgede 17.950 büyükbaş hayvan kapasiteli, 99 adet besi işletmesi faaliyet gösterecek olup, sığır eti üretimi yapılacaktır.
- d) Şanlıurfa (Besi) Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgesi; 855 ha alanda kurulan bölgede 106.400 büyükbaş hayvan kapasiteli, 532 adet besi işletmesi faaliyet gösterecek olup, sığır eti üretimi yapılacaktır.
- e) Eskişehir-Beylikova (Besi) Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgesi; 143 ha kurulan bölgede 12.850 büyükbaş hayvan kapasiteli 99 adet besi işletmesi faaliyet gösterecek olup, sığır eti üretimi yapılacaktır.

- f) Yalova (Çiçekçilik) Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgesi; 110 ha alanda kurulan bölgede toplulaştırma çalışmalarına başlanılmıştır.
- g) Kars (Besi) Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgesi; 147,63 ha alanda kurulan bölgede İmar, parselasyon planları tamamlanmış ve altyapı proje çalışmaları devam etmektedir.
- h) Denizli (Seracılık) Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgesi; 72 ha alanda kurulan bölgede 13 adet sera işletmesi faaliyet gösterecek olup, altyapı proje çalışmaları tamamlanmıştır. Altyapı inşaatlarına başlanılacaktır.
- i) Gaziantep (Besi) Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgesi; 450 ha kurulan bölgede 26.250 büyükbaş hayvan kapasiteli olup, sığır eti üretimi yapılacaktır.
- j) Elazığ Hayvansal Ürünler Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgesi; 18,7 ha alanda hayvansal ürünler işlenmektedir.
- k) Karaman (Süt) Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgesi; 250 ha alanda kurulan bölgede 5.300 sağmal/büyükbaş kapasiteli 50 adet işletme faaliyet gösterecektir. Yer seçimi kesinleştirilmiş olup, kuruluş protokolü onaylanarak tüzel kişilik kazanmıştır. Alanla ilgili acele kamulaştırma kararı verilmiştir.
- l) Hatay-Altınöz (Süt) Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgesi; 359 ha alanda kurulan bölgede 13.800 sağmal/büyükbaş kapasiteli 115 adet işletme faaliyet gösterecektir. Yer seçimi kesinleştirilmiş olup, kuruluş protokolü onaylanarak tüzel kişilik kazanmıştır. TDİOSB yeri olarak kesinleştirilen alan içinde kalan özel mülkiyete ait taşınmazlar hakkında kamu yararı kararı alınmış ve Bakanlar Kurulu tarafından da acele kamulaştırma kararı verilmiştir. Kamulaştırma ve alanın tamamının tüzel kişilik adına tescili ile ilgili iş ve işlemler devam etmektedir. Yatırım programına alınacaktır.
- m) Ağrı-Diyadin (Seracılık) Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgesi; 127 ha alanda kurulan bölgede jeotermal kaynakla ısıtılan 35 adet sera işletmesi faaliyet gösterecektir. Yer seçimi çalışmaları tamamlanmış olup, Çed raporu hazırlanmaktadır.

TARIMA DAYALI İHTİSAS ORGANİZE SANAYİ BÖLGELERİ ÖDENEK DURUMLARI

Bu kapsamda yürütülen projelerden 8 il 2015 yılı yatırım programında bulunmakta ve Bakanlığımız kredisi ile desteklenmektedir. Bu iller; Ankara, Amasya, Diyarbakır, Eskişehir, Kars, Yalova ve Şanlıurfa, Denizli olup, proje faaliyetleri yılı yatırım programına tahsis edilen ödenekler çerçevesinde gerçekleştirilmiştir. 2012 yılı için tahsis edilen 10.500.000,00-TL ödenekten 10.484.079,07 TL harcanmıştır. 2013 yılı için tahsis edilen 9.500.000,00 TL ödenekten 8.986.145,00 TL harcanmıştır. 2014 yılı için tahsis edilen 39.000.000,00 TL ödenekten 38.803.422,00 TL harcanmıştır.

TDİOSB ADI	2015 YILI ÖDENEĞİ	HARCANAN	KALAN
TDİOSB (Diğer)(5 il)	11.550.000,00	3.864.123,00	7.685.877,00
TDİOSB (GAP) (2 il)	6.350.000,00	6.328.294,00	21.706,00
TDİOSB (DAP) (1 il)	3.000.000,00	57.915,00	2.942.085,00
TOPLAM (8il)	20.900.000,00	10.250.332,00	10.949.668,00

TARIM SİGORTALARI VERİLERİ

Türkiye Geneli Sigorta İstatistikleri

(01.06.2006 – 30.09.2017)

Toplam Poliçe Sayısı	8.768.162 Adet
Toplam Sigorta Bedeli	118.213.596.813 TL
Toplam Prim	6.322.165.395 TL
Toplam Devlet Prim Desteği	3.366.285.803 TL
Ödenen Tazminat Miktarı	3.611.900.405 TL

(01.01.2017 - 30.09.2017)

Toplam Poliçe Sayısı	1.472.814 Adet
Toplam Sigorta Bedeli	24.401.887.054 TL
Toplam Prim	1.433.029.766 TL
Toplam Devlet Prim Desteği	766.834.013 TL
Ödenen Tazminat Miktarı	475.209.896 TL

Güncelleme tarihi : 30.09.2017